

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN DUY HẢI

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC
THEO HƯỚNG ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG
Ở CÁC TRƯỜNG THCS THUỘC XÃ ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN,
HUYỆN HOÀNH BỒ, TỈNH QUẢNG NINH

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN DUY HẢI

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC
THEO HƯỚNG ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG
Ở CÁC TRƯỜNG THCS THUỘC XÃ ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN,
HUYỆN HOÀNH BỒ, TỈNH QUẢNG NINH

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. ĐINH ĐỨC HỘI

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu độc lập mà tôi tâm huyết giành nhiều thời gian và công sức tập trung nghiên cứu dưới sự hướng dẫn của Thầy - TS. Đinh Đức Hợi. Các số liệu sử dụng phân tích trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng, trung thực. Những phần trích dẫn và tham khảo đều đúng theo quy định của nghiên cứu khoa học. Nếu sai tôi xin chịu trách nhiệm.

Tác giả luận văn

Nguyễn Duy Hải

LỜI CẢM ƠN

Kết quả này có được là nhờ sự hướng dẫn của thầy giáo - TS. Đinh Đức Hợi. Thầy không chỉ tận tình hướng dẫn mà còn động viên tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn. Nhân dịp này em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới thầy!

Em cũng xin chân thành cảm ơn các thầy cô trong Hội đồng bảo vệ Luận văn thạc sĩ đã tạo điều kiện thuận lợi để em vững tin hơn trong việc chuẩn bị bảo vệ luận văn của mình.

Xin chân thành cảm ơn Đại học Thái Nguyên, trường Đại học Sư phạm, Phòng Đào tạo, Khoa sau đại học trường Đại học Sư phạm, Khoa Tâm lí Giáo dục cùng các thầy cô giáo đã tạo điều kiện tốt nhất cho em học tập cũng như nghiên cứu và hoàn thành luận văn của mình.

Xin chân thành cảm ơn các đồng chí cán bộ quản lý Phòng GD&ĐT huyện Hoàn Bò, Ban giám hiệu, cán bộ GV các trường TH&THCS Đồng Sơn, TH&THCS Kỳ Thượng, PTDTBT Đồng Lâm đã tham gia đóng góp ý kiến, cung cấp thông tin cho tôi trong quá trình điều tra, nghiên cứu.

Xin cảm ơn các anh, chị, các bạn học viên lớp cao học Quản lí giáo dục - K21B Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã giúp đỡ, chia sẻ kinh nghiệm cùng tôi trong suốt thời gian viết luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn gia đình và bạn bè đã cổ vũ, động viên tôi trong quá trình làm luận văn.

Mặc dù đã rất cố gắng nhưng chắc chắn luận văn sẽ không tránh khỏi những thiếu sót, vì vậy rất mong được sự đóng góp ý kiến của thầy, cô giáo, các bạn đồng nghiệp, các bạn học viên để luận văn được hoàn chỉnh hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2015

Tác giả luận văn

Nguyễn Duy Hải

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC BẢNG	v
DANH MỤC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và khách thể nghiên cứu.....	3
4. Giả thuyết khoa học.....	4
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	4
6. Giới hạn và phạm vi nghiên cứu.....	4
7. Phương pháp nghiên cứu.....	5
8. Những đóng góp mới của luận văn.....	6
9. Cấu trúc luận văn.....	6
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO HƯỚNG ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ THUỘC XÃ ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN	7
1.1. Một vài nét về lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	7
1.2. Một số khái niệm cơ bản.....	9
1.2.1. Khái niệm quản lý.....	9
1.2.2. Quản lý giáo dục.....	10
1.2.3. Hoạt động dạy học.....	11
1.2.4. Quản lý hoạt động dạy học.....	13
1.2.5. Xã đặc biệt khó khăn.....	15

1.2.5. Quản lý hoạt động dạy học theo hướng đảm bảo chất lượng ở trường THCS thuộc xã ĐBK	16
1.3. Nội dung cơ bản của quản lý hoạt động dạy học theo hướng đảm bảo chất lượng ở trường trung học cơ sở thuộc xã đặc biệt khó khăn	20
1.3.1. Lý luận về quản lý hoạt động dạy học ở trường trung học cơ sở	20
1.3.2. Nội dung cơ bản của quản lý hoạt động dạy học theo hướng đảm bảo chất lượng ở trường trung học cơ sở thuộc xã đặc biệt khó khăn	24
1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động dạy học ở trường trung học cơ sở thuộc xã đặc biệt khó khăn trong giai đoạn hiện nay	35
1.4.1. Mục tiêu và nội dung giáo dục	35
Kết luận chương 1	39
Chương 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ THUỘC XÃ ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN HUYỆN HOÀNH BÒ, TỈNH QUẢNG NINH	40
2.1 Khái quát về khảo sát thực trạng	40
2.1.1. Khái quát thực trạng về các trường THCS thuộc xã đặc biệt khó khăn huyện Hoàn Bò, tỉnh Quảng Ninh	40
2.1.2. Mục tiêu, quy trình, phương pháp và nội dung tìm hiểu thực trạng	43
2.2. Thực trạng chất lượng hoạt động dạy học ở các trường trung học cơ sở thuộc xã đặc biệt khó khăn tại huyện Hoàn Bò	45
2.2.1. Thực trạng kết quả học tập của học sinh các trường trung học cơ sở thuộc xã đặc biệt khó khăn tại huyện Hoàn Bò	45
2.2.2. Kết quả tốt nghiệp trung học cơ sở và thi tuyển sinh vào lớp 10	47
2.2.3. Thực trạng về cơ sở vật chất, thiết bị dạy học của các trường THCS thuộc xã đặc biệt khó khăn huyện Hoàn Bò năm học 2014 - 2015	47
2.2.4. Thực trạng về môi trường giáo dục	48
2.2.5. Thực trạng về việc thực hiện hoạt động dạy học của giáo viên	49

2.2.6. Thực trạng hoạt động của tổ chuyên môn và đổi mới phương pháp dạy học.....	50
2.3. Thực trạng quản lý hoạt động dạy học của cán bộ quản lý tại các trường trung học cơ sở thuộc xã đặc biệt khó khăn, huyện Hoàn Bò, tỉnh Quảng Ninh	51
2.3.1. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý về biện pháp quản lý hoạt động dạy học và nhận thức của giáo viên về sự cần thiết đổi mới phương pháp dạy học.	51
2.3.2. Thực trạng về các biện pháp quản lý thực hiện nội dung hoạt động dạy học.....	53
2.3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động dạy học và yêu cầu về chất lượng trường trung học cơ sở thuộc xã đặc biệt khó khăn, huyện Hoàn Bò trong giai đoạn hiện nay.....	72
2.4. Đánh giá chung về thành công và hạn chế trong quản lý hoạt động dạy học tại các trường trung học cơ sở thuộc xã đặc biệt khó khăn, huyện Hoàn Bò, tỉnh Quảng Ninh.....	74
2.4.1. Những thành công.....	74
2.4.2. Những hạn chế.....	75
2.4.3. Nguyên nhân của thành công và hạn chế.....	77
Kết luận chương 2.....	79
Chương 3. MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO HƯỚNG ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG Ở CÁC TRƯỜNG THCS THUỘC XÃ ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN, HUYỆN HOÀN BÒ, TỈNH QUẢNG NINH.....	80
3.1. Một số nguyên tắc đề xuất biện pháp	80
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính pháp lý.....	80
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn.....	80
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa.....	80
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống	80

3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính phát triển.....	81
3.1.6. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả.....	81
3.2. Đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động dạy học ở các trường trung học cơ sở theo hướng đảm bảo chất lượng thuộc xã đặc biệt khó khăn huyện Hoàn Bô, tỉnh Quảng Ninh.....	81
3.2.1. Biện pháp 1: Tăng cường tinh thần trách nhiệm của cán bộ, giáo viên đối với học sinh trong điều kiện thiếu sự quản lý của gia đình.....	81
3.2.2. Biện pháp 2: Tăng cường bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ, kỹ năng tổ chức và thực hiện hoạt động dạy học trong các trường trung học cơ sở thuộc xã đặc biệt khó khăn cho giáo viên.....	83
3.2.3. Biện pháp 3: Nâng cao vai trò và chất lượng hoạt động của tổ chuyên môn trong quản lý hoạt động dạy học	85
3.2.4. Biện pháp 4: Tăng cường chỉ đạo dạy học đảm bảo và từng bước nâng cao chất lượng, thực hiện đổi mới phương pháp dạy học chú trọng kèm cặp, giúp đỡ học sinh, nhóm học sinh có hoàn cảnh khó khăn, thiếu thốn ở các trường trung học cơ sở thuộc xã đặc biệt khó khăn	87
3.2.5. Biện pháp 5: Sử dụng phương pháp dạy sát đối tượng học sinh xã đặc biệt khó khăn, phù hợp với hoàn cảnh, học sinh phải tự giác học tập trong điều kiện thiếu sự quan tâm kèm cặp của gia đình	90
3.2.6. Biện pháp 6: Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ dạy học thông qua xã hội hóa giáo dục	91
3.2.7. Biện pháp 7: Ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý và các hoạt động dạy học	93
3.2.8. Biện pháp 8: Tổ chức tốt phong trào tự học, tự bồi dưỡng trong đội ngũ cán bộ, giáo viên	95
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	97
3.4. Khảo sát tính cần thiết và khả thi của các biện pháp	98
3.4.1. Mục đích.....	98

3.4.2. Nội dung và phương pháp.....	98
3.4.3. Kết quả đánh giá tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất.....	98
Kết luận chương 3.....	103
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	104
1. Kết luận.....	104
2. Khuyến nghị	105
TÀI LIỆU THAM KHẢO	107
PHỤ LỤC	

DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Chữ đầy đủ
CSVC	: Cơ sở vật chất
ĐBKK	: ĐBKK
GD	: Giáo dục
GD&ĐT	: Giáo dục và đào tạo
GV	: Giáo viên
HDDH	: Hoạt động dạy học
HS	: Học sinh
HT	: Hiệu trưởng
PPDH	: PPDH
PTDTBT	: Phổ thông dân tộc bán trú
QLGD	: Quản lý giáo dục
QLPPDH	: Quản lý PPDH
TBDH	: Thiết bị dạy học
TH&THCS	: Tiểu học và Trung học cơ sở
THCS	: Trung học cơ sở